

MAGYAR L

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.

Igazgató és felelősszerkesztő:
dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.**
Nrul de inscriere in Reg. Publ. periodice — Tri-
bunalei B'hor, secția III. Nr. ord. 11/41 Iunie 1938

Főmunkatárs: **dr. Gyárfás Elemér**

Felelősségre vonják Litvinovot a japánokkal kötött fegyverszüneti egyezmény miatt

**A szovjet külügyi népbiztos állítólag nem járt el elég „okosan.”
Nehézségek a mandzsuriai fegyverszünet betartása körül**

Moszkvából jelentik: Az augusztus 11-én létrejött orosz—japán fegyverszünetet újabb felmerült nehézségek fenyegetik. A fegyverszünet szerint a jelzett napon déli 1 órakor elfoglalt állásokat kellett megtartania a küzdő feleknek. Az orosz katonai kiküldöttek szerint a japán csapatok mégis megsértették a fegyverszünetet és a Csang-Ku-Feng domb északi lejtőjén 100 métert haladtak előre. A japán csapatok az orosz kiküldöttek ismételt tiltakozására sem vonultak vissza az elfoglalt vonalról.

Mivel az ellenfelek sok helyen 40—50 méterre is megközelítették egymást és az összeütközés bármely pillanatban megtörténhetett volna, vegyes katonai bizottság szállott ki a helyszínre és a csapatokat 80—80 méterrel hátrább vonlatta.

Augusztus 13-án a szovjet katonai küldöttség jegyzőkönyvet és térképet akart aláírni a japán katonai küldöttséggel, amelyen feltüntették a fegyverszünet létrejöttékor elfog-

lalt állásokat. A japán küldöttség megtagadta ezt a kérést és hivatkozott arra, hogy magasabb rangú és szélesebb hatáskörű küldöttség érkezését várja.

KICSERÉLIK A HALOTTAKAT.

Csang-Ku-Fengből jelentik: A japán katonai küldöttség kezdeményezésére megkezdtek a halottak kicserélését és a veszteséglajstrom összeállítását. Az orosz híradások szerint szovjet részről 236 halott és 611 sebesült a veszteség, japán részről pedig 600 halott és 2500 sebesült.

JAPÁN CÁFOLJA A FEGYVERSZÜNET MEGSÉRTÉSÉT.

Tokióból jelentik: Japán moszkvai követe cáfolja azokat a híreket, amelyeket a japán csapatok fegyverszünet-sértéséről terjesztettek el. Valótlan tehát a szovjet állítása — jelentik a japán körök — és a japán csapatok, mivel nem változtatták a fegyverszünet pillanatában elfoglalt állásaikat, nem is vonulhattak vissza.

Miért szállt alá az oroszok harcikedve?

Varsóból jelentik: A legutóbbi orosz—japán határcsúcs után létrejött viszonylagos fegyverszünetet és az események hátterét érdekesen részletezi a lengyel sajtó.

A „Gazeta Polska” a következőket írja: „A Szovjetország és Japán közötti háború veszélyét egyelőre elhárították azáltal, hogy Oroszország meghátrált, pedig a viszálykodás kezdeményezője és a megátkozott álláspont képviselője volt. Oroszország meghátrálásának okait pontosan nem ismerjük és ezeket sűrű homály fedi. Valamit mégis sejteni lehet a hivatalos jelentésekből, amelyek szerint a távolkeleti szovjet csapatok erkölcsi ellenállóképessége igen csekély és a viszálykodás idején nagyszámú vörös tiszt és katona szökött át mandzsú és japán területre.

Japán mesterien járt el a viszály elintézésében. Jelenleg van ötmillió katonája, jól képzett tartalékai, úgyhogy nem fél az esetleg két fronton folytatandó háborútól, habár nem kívánja. Viszont Szovjet-Oroszország nem felelheti el ezt a megaláztatást. Moszkva politikáját ezentúl a revans gondolata fogja vezetni. Ezért a fegyverszünet és a beállott csend nagyon is ingatag alapokon áll.”

Az „Express Poranny” szerint Moszkva európai sikertelenségei után Távol-Keleten akarta tekintélyét emelni, azonban csufos vereséget szenvedett a japánoktól.

Újabb híradások szerint Litvinov szovjet külügyi népbiztos felelősségre vonják azért, mert a japán külügyminiszterrel való tárgyalások folyamán nem járt el „okosan”.

Vidékre szállítják az Angol Bank aranykészletét, mert London védhetetlen a légitámadások ellen

Londonból jelentik: Az „Ewening Standard” jelentése szerint az Angol Bank aranykészletét, amely a fővárosi központ páncéltérképében van elhelyezve, vidéki bankokhoz szállítják át. Összesen 806 millió font értékű arany elszállításáról van szó, amiből 350 ezer font értékű aranyat is vittek vidékre. Az aranykészlet elszállítás-

sának terve a legutóbbi nagy légigyakorlatok tanulsága nyomán alakult ki midőn megállapítást nyert, hogy Londont nem lehet megvédeni. Így aztán több vidéki helyen elosztva igyekeznek az angol bank biztonságba helyezni aranykészletét.

A népharag

(S. I.) — ...Kövesdi Pál 33 éves csikériaai kispazda összeveszett feleségével, mert az bubisra vágta le a haját. Kövesdi hirtelen felindulásában elrohant hazulról és a község közelében a bácsalmási személyvonat elé vetette magát. A mozdony kerekei halálra gázolták...

Eddig szól a távirat, mely furesa és szokatlan tragédia hírére röpti világgá. Mint minden furesaságon, ezen is biztosan megakad azoknak a szeme, kik a nap eseményeit megjegyzésekkel és elmélkedésekkel kísérik. Kommentároknak tehát nem lesz hiánya. Ha mi sem megyünk el közönyösen e hír mellett, annak több az oka, mint a pusztán különösség, mely ezt a szomorú esetet az első tekintetre jellemzi.

Nem üres szóforma az, hogy az öngyilkosságokat pillanatnyi elmezavarban követik el az emberek. Aki előtt annyira elsötétül az élet, hogy nem lát már útát maga előtt; akinek annyira eltompul a hallása, hogy az életösztön szavát sem hallja meg, annak a lelki életében a zavar, a bomlás lett urrá. Ezt a meggyőződést vallja a legtöbb esetben az egyház is, amikor szerencsétlenül öngyilkosoktól nem tagadja meg a végső tisztességet és megszentelt földbe temeti el őket.

Hogyan támadhat azonban valakiben pillanatnyi elmezavar — a bubifrizura miatt?

Nem olyan bolond ez az összefüggés, amelynek az első pillanatban látszik.

Vannak iratlan törvények s ezek seholsem uralkodnak olyan könyörtelenül, mint a faluban. Aki szembehelyezkedik a falu szokásaival, aki fittyet hány a társadalmi szabályokra, melyek szerint a falu népe él, ruházkodik, táplálkozik, súlyos következményeknek teszi ki magát. Szüntelen csúfolódásoknak lesz a központja, nevetség tárgya az élet minden pillanatában; csufondáros melléknevet kap, melyet családjának nemzedékeken keresztül hurcolnia kell, esetleg beverik házában ablakait s olykor még a templomban sem ülnek egy padra vele. Szörnyű és kegyetlen vesszőfuttatás ez, mely sokszor azzal végződik, hogy az illető feladja a harcot, behódol a falunak, vagy pedig szedi a sátorfáját s másfelé költözik.

Hogy Kövesdi Pál lelkének egyensúlya fölbillent és a szomszédos falunál sokkal megszűbbre költözött el, annak nem lehet más oka, csak az, hogy a szerencsétlen embernek elvette az eszét a szégyen, mely rá várt, a félelem az üldözéstől, melyet nyilván elkerülhetetlennek tartott. Aki ismeri a falu törvénykezésének könyörtelenségét, nem tartja lehetetlenségnek, hogy ennek a veszedelemnek előrevetődő árnyéka elhomályosíthatja egyszerű emberek elméjének világosságát és bekövetkezhessen az, amit tudományos meghatározással pillanatnyi elmezavarnak szokás nevezni. Olyan zavart és feldúlt lelkiállapot, amelyben már alig felelős az ember a cselekedeteiért.

De igaza van-e a falunak, amikor ilyen könyörtelen tud lenni a maga társadalmi törvényeinek követésében?

Sajátságos jelenség ez a falusi törvénykezés. Torz maradványa, csonka romja annak az erkölcsi köztudatnak, mely valamikor ha-

talmas úr volt falu és város felett egyaránt. Ez a köztudat mélyen gyökerezett a lelkekben s azért nem elégedett meg a külsőségek figyelmével, hanem a lelkek mélyébe látott.

A falu ma s még inkább a város, könnyen megbocsátja a legsúlyosabb bűnöket: isteni és emberi törvények megszegését és hetyke, önző szembehelyezkedést nagy és megszentelt közös érdekekkel. Ami megmaradt ebből az éber és szigorú köztudatból, az a városon a pletyka, mely összeség a bűnös háta mögött, de szemtől-szembe mosolyt mázol az arára, még akkor is, ha nincsenek különösebb érdekei kockán, egyszerűen azért, mert gyáván meghunyászkodik az erkölcsatlenség sikerei előtt. A faluban pedig megmaradt — ahol még megmaradt, — a régi erkölcsi szolidaritás külsőségeinek ellenőrzése, legtöbbször anélkül, hogy az belső tartalmat takarna: már régen feledésbe merült mindaz, amit a viselet, a szokás, a hagyomány egykoron jelentett, főként pedig az a szigorú erkölcsi törvény, mely a külső formákban népies, művészi kifejezést kapott.

A mai embernek a szeme már csak az anyagot látja, a gondolatok külső, megmerevedett kifejezését és eszerint méri a földi jelenségeket. Annak a kornak nevelése ez, melyet elvakítottak a technika csodálatos felfedezései és az a példátlan gazdagság, melyet az ember a földgolyó néhány pontján fel tudott halmozni. Csak ezeket látja és azt hiszi, hogy ez minden.

Az igazság pedig, melyet mindennap egyre tisztábban állít elénk, az, hogy minél teljesebb és tökéletesebb az anyag sikere; minél hatalmasabb az eszközök, melyeket ez a siker az ember kezébe ad; annál égetőbben érezzük szükségét annak az erkölcsi köztudatnak, mely hatalmas és szigorú bírónak ellenőriz mindent és kordában tartja azokat, kik az anyagi erők és lehetőségek felett parancsnokolnak.

A fenyegető szegény, mely a szerencsétlen Kövesdi Pál elméjét ennyire megzavarta, igazságtalan, mert már régen elvesztette erkölcsi alapját, Mihelyt újra köztudattá lesznek azok az erkölcsi törvények, melyeken falvak és városok, nemzetek és országok boldogsága és nyugalma felépül, a szegény először nem azokat sújtja majd, akik hagyományos külsőségek ellen vétettek, hanem az igazi bűnösöket: az istenteleneket, a tolvajokat, a láthatatlan gyilkosokat, az árulókat. És akkor a szegény Isten sújtó keze lesz.

Egy férfi sír

Irtá: Sásdi Sándor

Rajta volt már a fekete nagykendő, annyira behugyolálta fejét, hogy picike darab látszott csak arcából; kék szeme lázasan csillogott, az ura már sürgette, de még egyszer lehajolt a fiához.

— Jó legyél Pétöröm... Jaj mert éngöm életben ugy se látsz már...

Az ura mérgeesen rántotta meg a fekete nagykendő rojtját.

— Gyere Bözse, nem várhatjuk a komát...

A koma, a vereshaju Vendel, aki a háboru alatt szivrohamos volt, utána meg hirtelen meggyógyult, a koma ott ült a kocsideszkán. Örömmel megteszi, miért ne tenné meg, hogy a beteg komaasszonyt elviszi Szigibe, az állomásra hogyne vinné, amikor a lovak is ráérnek, ószi mag a földben, trágya kihordva, a két ló elunta már az állógálást a jászol előtt, kívánják a járást, meg hát a komaasszony se koros még, nem halálra való, talán Pécsen, a spítáiban segítenek rajta.

Leszállt a kocsideszkáról, segített az ülés-kosárba fölemelni a beteget.

Nem állhatta szó nélkül.

— Megsoványodott komámasszony; az én ritam a Ferkó, mégeccer ilyen nehéz...

— Nem csoda, kilencedik hete fekszek, étel meg annyi vót csak a számba, hogy kóstolóba is kevés... Jaj, komám, nem gyűvök én élve vissza...

— Isten a tudója — véleményezte a vereshaju Vendel és akkor már a lovak közé vágott.

A farkos uton dőcögött a szekér, Bözse sze-

Milyen községi adók és illetékek szedését engedi meg az új közigazgatási törvényrendelet?

Az új közigazgatási törvényrendelet alkalmazásával egyidejűleg új községi és városi adók léptek életbe. Az új adókat és illetékeket a törvényrendelethez függvényként csatolt táblázat tünteti fel. A táblázatba foglalt kirovások a lehető legmagasabbak, melyeknél magasabb kulsőt egyetlen község sem alkalmazhat.

KÖZSÉGI ADÓK

Községi adó fizetendő az összes kereskedelmi és ipari vállalatok után, beleértve mindazokat a vállalatokat, amelyek az állami monopólium termékeit árulják és mindazokat, amelyek kereskedelmi, vagy ipari jellegű tevékenységet fejtenek ki az épületek lakbérértéke után számítva a következőképpen:

- a) A kabarák és varieték: 30 százalékat.
- b) Butorozott szobák: 15 százalékat.
- c) Sörözők, kávéházak, kocsmák, bárók, bodegák, lepénysütődék és a nyilvános kertek, amelyekben italokat szolgálnak fel: 10 százalékat.
- d) Klubok, kaszinók és körök, ahol kártya és más szerencsejátékokat üznek: 30 százalékat.
- e) Tejivók és vegetariánus étkezdék: 10 százalékat.
- f) Szállodák, vendéghogadók, vendéglők, cukrászdák, valamint az üzletek, irodák és a másféle vállalkozások, köztük a látványosságok is (cirkuszok és sportversenyek rendezői): 10 százalékat.

A lakatlan telkek után a városokban (a falvak és a külső városrészek mentesülnek az adó alól, ha nincs a telken épület) a lakbérérték után számított: 10 százalékat.

Mindazon lakók után, akik nem esnek a felsorolt csoportokba: 5 százalékat.

A községekben, ahol a temetkezési vállalat magánkézben van, a temetés osztályozása szerint a következő illetéket szedik:

- a) Luxustemetés: 3000 lei.
- b) Elsőosztályú temetés: 1000 lei.
- c) Másodosztályú temetés: 500 lei.
- d) Harmadosztályú 50 lei.

Azokban a községekben, ahol a temetkezési vállalat nem magánkézben van, a törvény életbe lépésétől kezdve után nem létesíthető és nem is működhetik semmiféle magán temetkezési vállalat.

Minden cégtábla után, melyeken a különböző vállalkozásokat és foglalkozásokat, valamint a vállalkozó, vagy a foglalkozást üző egyén nevét

tüntetik fel, a lakbérérték alapján a következő illetéket szedik:

- a) I. osztály, ahol kereskedelmi vagy ipari vállalkozást üznek, 20 ezer lei lakbérértékig 100 lei.
- b) II. osztály 20 ezer 1 leitől 50 ezer leig: 200 lei.
- c) III. Ötvenezer 1 leitől 100 ezer leig 500 lei.
- d) IV. Százezer 1 leitől 200 ezer leig 800 lei.
- e) V. osztály 200 ezer 1 leitől 500 ezer leig: 1000 lei.
- f) VI. Ötszázezer leien felül 2 ezer lei.
- g) Szabadfoglalkozásuk: 300 lei.
- h) Az olyan cégtáblák után, melyeken azonos nagyságu betűvel és jelleggel a román mellett idegen nyelvű felírás is szerepel, a fenti illetéket szedik; az idegen nyelven irt vagy idegen jellegű cégtáblák után a fenti illeték nyolcszorosát szedik.

Minden szolgálta után (férti, vagy nő): szakács, szolgálóleány, szobainas, ételhordó pincér, minden nyilvános helyiségi szolgálta, portás, különböző nappali és éjjeliőrök stb. (kivételek képez a mezőgazdasági személyzet) évenként: 180 lei.

A motoros, vagy a motornélküli járművek után:

- a) Egy kocsi, egy rendes lóval: naponként 2 lei. Magánosoknak naponként 50 bani.
- b) Egy kocsi két rendes lóval, naponként 4 lei.
- c) Ugyanez magánosoknak naponként 50 bani.
- d) Kocsi három, vagy több lóval napi 6 lei. Magánosoknak napi 1 lei.
- e) Egy társzékér egy lóval naponként 3 lei. Magánosoknak naponként 2 lei.
- f) Egy piaci társzékér két lóval naponként 1.50 lei. Magánosoknak naponként 1 lei 50 bani.
- g) Egy lovas hintó után naponként 8 lei, magánosoknak naponként 4 lei.
- h) Kétlovas hintó után naponként 10 lei, magánosoknak naponként 10 lei.

Minden utasszállító társaságkocsi után naponként 60 lei, tehergépkocsi után naponként 10 lei. Minden olyan utasszállító társaságkocsi után amelynek több megye területére van engedélye, havi 200 lei. Áruszállító tehergépkocsi után havi 300 lei. (Folytatjuk.)

retett volna még egyszer visszafordulni, talán látja még egyszer a Péter kerek képét, de nehezen mozdult meg aztán úgy is lehet, a Szűzanya még egyszer visszavezérli, kiorvosolják a spítáiban és a tavasszal ott kapál a Hamuházi-mezőben, nézi a cseresznyefa virágzását, az ég kékjét... segíts hozzá Mennybéli...

Igy sóhajtott.

Az ura lehajolt hozzá.

— Szóltál Bözse?

A temető mellett dőcögött a kocsi. A vereshaju Vendel pipájából fátvolosan szállt a füst, fennakadt percre az utmenti kerítés kopasz ecetfáin, aztán elolvadt a hidegben.

A beteg asszony ezt nézte és meglátta a temető nagy kőkeresztjét. Attól jobbra fekszik az édesanyja, lejjebb a kisöccse, a Gyula, hatéves korában tették koporsóba kerek volt az orcája, mint a Péteré, verset tudott mondani...

Szemén legördült a könny és a vastag pokróc alatt megkereste keze az uráét.

— Hallod-e Marci...

— Mondjad Bözse...

— Ha meghalok, ide temetess éngöm. Hozz haza, mert itt akarok feküdni, máshol nem lenne nyugodalmam...

Az ember csak bólogatott, szólni is szeretett volna, éppen csak annyit, „Jó van Bözse”, vagy azt, hogy „Bélandot beszélj Bözse”, de nem tudott szólni, elszoritotta torkát a fájdalom és csak bólogatott.

A beteg asszonynak az is elég volt. Letörölte szeme aljából a könnyet még jobban beleveszett a fekete nagykendőbe és csöndesülten lélegzett.

Marci a vetéseket nézte, a vereshaju Vendel tekintete is azt futotta és a szavából irigység érződött:

— Megint a némót Singernek lesz a legszöb-

buzája. Olyan sűrű, olyan nagy, hogy kaszálni lehetne.

A kerek nyikordult, az országúton autó rohogott és a két ló felvetette fejét.

Az állomáson a vereshaju Vendel lesegítette a beteg asszonyt, a vonatba is feltette és utána kiáltott:

— Szerencsével járjanak, komámasszony...

Marci a fapadra ültette Bözset, kinalgatta a vörös boros üveggel, de Bözse nem kívánta a bort, semmit se kívánt a Bözse.

Delet harangoztak amikor beértek Pécsre.

Három darab tizes lapult Marci bőrszényében. Se földön, se égen többje nincs. Ha csak az egyetlen tehenet el nem adja...

Az állomás előtt kocsik álltak, Marci kiválasztott egyet, beleültette a feleségét, melléje kuporodott maga is. Bözse feje odahanyatlott a vállára, olyan könnyű volt az a kendős fej, mintha pille szállt volna rá.

Ült már Marci hintóban. Nem is egyszer. Legutoljára képviselőválasztáskor, akkor nem így ült, egyenes derékkal, a szájában szivar...

— Hallod-e Bözse...

Az asszony feje lecsuszott a válláról.

— Bözse... hallod-e Bözse...

Nem hallotta.

Marci kiáltani akart, de hirtelen összecsukta a száját. Megnémult, megmeredten ült, két keze átfogta a halott asszonyt és a picikénél kisebb remegés se borzolta meg szavát, ahogy a kocsi-para parancsolt.

— Forduljon vissza, aszondja a feleségem, nem mén spítáiba...

Az parancsol, aki fizet. A kocsi megfordult, meg se állt az állomásig. Marci kifizette a rövidke fuvart leemelte a halott asszonyt, bevitte a váróterembe, fertályóra mulva a hazafelé

Franciaország lezárja határait a beözönlő idegenek előtt

Csak a nemkívánatos besurruló elemektől félnék

Párizsból jelentik: Sarraut belügyminiszter legújabb intézkedései a határt átlépő idegenek ellenőrzését és megszigorítását célozzák. A francia kormány még május 2-án rendelet-törvényben szabályozta s ennek végrehajtására most került sor, Franciaország nagyszámú idegen lakosának az országban való tartózkodását. A törvényrendelet ugyan nem adja fel a köztársaság hagyományos vendégszeretetét, de jelentékenyen megszigorítja a nemkívánatos elemek ellenőrzését és eltávolításukra törekszik.

A törvényrendelet végrehajtására a belügyminiszter számára hitelt nyitottak a költségvetésben. A szükséges költségeket az idegenek ellenőrzéséből befolyt összegekből fogják fedezni, úgy, hogy a belügyminisztérium újabb kiadásai nem az adózókat terhelik.

Az ellenőrző intézkedések négy csoportba oszthatók. Első sorban a mozgó ellenőrző osztagok számát növelik, azután megerősítik a külön határrendőrséget. A kémelhárító osztagokat, a légi rendőrséget és a rádió-távíró osztagokat szintén megerősítik. Az idegenek központi ellenőrző szerveit teljesen újjászervezik és megerősítik a közigazgatási rendőrséggel együtt.

A mozgó osztagokat külön kiképezik a súlyos vétségekben tartandó vizsgálatok és nyomozások megejtésére. Az ilyen vétségek az utóbbi időben mindig gyakrabban fordulnak elő és a szerelői rendszeren idegenek és nemzetközi gonosztevők.

Sarraut belügyminiszter a mozgó osztagok működési eszközeit akarja szaporítani és ezenkívül újabb négy ilyen osztagot akar létesíteni. A határrendőrség megerősítése hatékonyabb idegenellenőrzést jelent. Franciaország nem tűri tovább a besurruló idegeneket. Az üldözötteket és kiutasítottakat ezután is befogadja, azonban ezeket is csak szigorú ellenőrzéssel. Százötven külön felügyelő gyors motorkerékpárokkal és gépkocsikkal ellenőrizi közvetlenül az összes határátlépési pontokat.

menő vonaton ültek.

— A spítálba hozom, aluszik — mondta Marci a kővér, mészárosforma embernek, aki tizfélét is kérdezett egyszerre, utána meg mindjárt azt kezdte beszélni, hogy a felesége két évig szenvedett a lábával, mankóval járt, orvos nem tudott segíteni rajta, a kővési öntőasszony itatót adott neki két üveggel bevett, aztán eldobta a mankót. Biztatta Marci, csak ahhoz vigye a feleségét, többet tud az száz orvosnál, minél előbb vigye és ne feledje megmondani, a szekcsőit Brusztler küldi...

Marci bólogatott elviszi az asszonyt, hogyne vinné, ezt mondta, lehet, hogy mást is, te tudod magasságos Isten, merre járt a gondolata, hogyan számolgatta magában a koporsó, szemből árát, hogyan szánta el magában hogy eladja a tehenet, azt az egyetlen tehenet, kár érte, vagy talán nem is kár, ha a Bözse két kék szemét sohase láthatja többet... A vonat zakatol, a szekcső kővér ember, a Brusztler az öntőasszony tudományát dicséri, Marci meg látja nagy fejét, szomorú szegény Marci, csak az vigasztalja halovány pistakolással, hogy beváltja, amit ígért: hazaviszi a Bözset, ott, a nagy kőkeresztől jobbra ott nyugáságot talál majd... Szegeden az állomáson négy pengőben megalkudott a fuvaros Benzével és mire az ég telecífrázta magát a rengeteg sok csillaggal, befordult az udvarba a kocsi.

Marci ölbette a halott asszonyt, belökte a szobaját és csendesen odaszólt Péternek: — Elhoztam anyádat...

Vinyogva, szaggatottan sirni kezdett és remegő ökle apró morzsákká dörgölte az arcán lefutó könnyeket.

A gyerek kerekre-tárgult szemmel nézte az anyját.

Tudta-e Ön már....

hogy a Pyramidon tabletták rheumánál és influenzánál is kitűnő hatásúak? De nem minden Pyramidon, amit „Pyramidon”ként ajánlanak. Ugyeljen tehát mindig a »Bayer« keresztre, amely a valódi Pyramidon ismertető jele, A

Pyramidon
TABLETTÁK

valódiak csak a »Bayer« kereszttel.

Palesztina sorsa körül ismét zavaros a helyzet

Cáfolják, mintha a tanulmányi bizottság Palesztina felosztását javasolná

Jeruzsálemből jelentik: A palesztinai zavargások tovább tartanak. Nabrusban egy postatisztviselőt megtámadtak az arab szabadharcosok és elrabolták tőle egy kétezer angol fontot tartalmazó postazsákot. Szintén itt egy kávéházban, lövöldözés közben agyonlőttek egy arabot. Petach és Tischevach közelében két arab holtestére találtak.

Mialatt Palesztinában a zavargások változatlan erővel folynak, Londonban még mindig bizonytalan a helyzet a palesztinai kérdés megoldását illetően. A bizonytalanságot csak növeli az „Evening Standard” cikke, amely az összes eddigi értesüléseket megcáfolja. A lap ugyanis azt írja, hogy a kiküldött tanulmányi bizottság egyáltalán nem javasolja Palesztinának külön zsidó és külön arab országokra való felosztását. A terv mindössze az volna, hogy a zsidók számára egy akkora terület tartanak fenn, mint nagy London. Ez a sáv 60 kilométer hosszú és 15 kilométer széles lenne.

Az újabb palesztinai válságot mai formájában kétségtelenül Macdonald gyarmatügyi miniszter palesztinai repülőútja nyitotta meg. A Times, a Daily Mail és más lapok kommentárjaiban úgy vélik, hogy a miniszter útja főleg a palesztinai közbiztonsági kérdésekkel állott összefüggésben, míg a munkáspárti Daily Herald azt hiszi, hogy a biztonsági problémákon túl szoros kapcsolatban állott a miniszteri látogatás azokkal a kérdésekkel, amelyek a felosztási bizottság jelentése után kerülnek eldöntésre.

A Daily Telegraph Macdonald és Chamberlain augusztus 11-iki tanácskozásai kapcsán, — amelyekre a gyarmatügyi miniszter Palesztinából való visszatérése után került sor — tudnivaló, hogy a kormányban, a gyarmatügyi hivatalban és a palesztinai hatóságok köreiből nagy nézeteltérések dülnek a palesztinai kérdések tekintetében. A gyarmatügyi hivatal bizonyos vezető tényezői úgy vélik, hogy a terror súlyos méreteket öltött, hogy már csak egészen szigorú intézkedésekkel lehet annak végét vetni. Ezzel szemben Sir Harold MacMichael főkörmányzó odanyilatkozott, hogy a nagy arab terrorbandákat szétugrasztották már és az újabb merényleteket kis csoportok vagy egyedül álló terroristák követték el. A lap szerint Macdonald és Chamberlain erről a kérdéstről is tárgyalt. A „The Week” távirati ügynökség értesülése szerint Macdonald azért repült Pa-

lesztinába, mert „az angol kormány, a gyarmatügyi hivatal és a felosztási bizottság körében éles ellentétek állanak fenn.” Macdonald, hír szerint, arra a meggyőződésre jutott, Palesztinában, hogy az ottani helyzet sokkal súlyosabb, mint ahogy azt Londonban hitték. Macdonald visszatérése után rendkívül éles összecsapás várható a kormány kebelében, annál is inkább, mivel Macdonald és Chamberlain is éles ellentétben állanak egymással ebben a kérdésben.

Hogy melyek ezek az ellentétek és milyen elgondolások körül dül a vita a felosztási bizottságban, erről különböző verziókat közölnek a nagy világlapok. A Newyork Times jeruzsálemi tudósítója arról ír, hogy bizonyos angol körökben új terv merült fel a Palesztina-kérdés megoldására. Eszerint Anglia teljesen eltekintene a Palesztinában létesítendő arab állam tervétől, a zsidó államot pedig egészen szűk határok között, még pedig a Sárón síkság területén valószínűleg meg Tel-Avivtól Atlitig. Az ország többi része megváltozott mandátárius rezsim alatt maradna.

Lord Coopers (x), az angol admirális első lordja, — mint jelentették — Németországban folytat tanulmányutat és ellátogatott Danzigba is, ahol a szenátus elnökével (a kép jobboldalán) folytatott beható tárgyalásokat.

Florescu ezredes megyefőnök, Hanzu tábornok királyi helytartó és Hodor Victor közigazgatási vezérfelügyelő egyéniségéről tartott méltató előadást a tisztviselőknek

Nagyvárad. Saját tud.

A belügyminisztérium rendeletének megfelelően augusztus 17-én közigazgatási értekezlet volt a vármegye házában. A vármegye valamennyi központi tisztviselője részt vett ezen a megismerje az új közigazgatási reform alapelveit és a királyi rendeletek tartalmát, amelyek alapján az új tartományi helytartókat és vezérfelügyelőket kinevezték.

V. Florescu ezredes-megyefőnök felolvasta a királyi rendeleteket, amelyek Hanzu Alexandru tábornokot a szamosi tartomány helytartójává és Hodor Victor közigazgatási vezérfelügyelőt a tartomány vezérfelügyelőjévé nevezték ki. A prefektus esetetelte a két magas személyiséget. Hanzu generális egyénisége a román hadseregben bontakoztak ki. Elvégezte az összes katonai iskolákat és hadtest-parancsnokká, valamint hadsereg-felügyelővé emelkedett. A háboruban nagy bátorsággal, vezetői tudásával és hősi cselekedeteivel vált ki. A nagyváradiak jól ismerik őt, mert mindjárt az egyesülés után a helyi hadosztály parancsnoka volt, támogatta a nemzeti megnyilatkozásokat és minden tekintetben kiváló parancsnoknak bizonyult. Hanzu tábornok lelki alkátát a jószág, korrektség, becsületesség és nagylelkűség teszi ki és Erdély elítjének fia ő. Jólléhet multbeli ténykedése jogot adott volna neki hogy a közéletben kiváló helyet foglaljon el, ő mégis szerényen visszavonult addig a percig, míg az ország a mai nagy átalakulásban őt ismét parancsnoki tisztre állította. Az ő kinevezése nagy elégtétel vármegyének és kezesség arra, hogy az országnak ebben a részében virágzás és haladás lesz.

Florescu megyefőnök azután Hodor Victor vezérfelügyelő egyéniségét jellemezte. Rámutatott kiváló tisztviselői kvalitásaira, súlyos kezdeményező erejére, becsületes lelkületére. Hodor Victorot egyébként szintén ismerik a vármegyében, hiszen a vármegyének eredményesen dolgozó prefektusa volt.

Florescu prefektus ezután az új közigazgatási törvény elvi alapjait ismertette, bemutatta az új törvény újításait és hangsúlyozta a reformok nagy jelentőségét az ország átalakulásában. A közigazgatási törvényt a reális gazdálkodás szelleme a komoly decentralizálás a helyi szükségletek megbecsülése, a közjó kívánságainak teljesítése jellemzi és módot ad arra, hogy mindenki termékenyen együttműködhessek azokkal, akik az államhatalomnak bármilyen részét kezükben tartják. A prefektus ezután lelkes felhívással fordult a tisztviselőkhöz és főleg a szolgálati vezetőkhez. Mindenkinek hozzá kell járulni a közigazgatás színvonalának emeléséhez, a mult hibáinak megjavításához. Nemesak a rendeleteket kell végrehajtani, hanem kezdeményező eszmékkel kell szolgálni, hogy mennél gyorsabb és gyökeresebb javulás álljon be. Biztosítja a tisztviselőket az ő támogatásáról, apellál

hozzájuk, mint jó románokhoz és korrekt emberekhez hogy az új állami fegyelem kereteiben a mai vezetők eszméinek hű megvalósítói legyenek.

Végül a vármegye nevében Hanzu tábornok üdvözlő táviratot küldtek.

AZ ÚJ KÖZIGAZGATÁSI TÖRVÉNY ÉRTELMEBEN SZAMOSI UTCANÉVET MEG KELL VÁLTOZTATNI.

Az új közigazgatási törvény, amely a Hivatalos Lap augusztus 14-iki számában jelent meg, több olyan szakaszt tartalmaz, amelyet Nagy-

Nyilatkozatot adott a sajtónak Hodor Victor dr. a Szamos-kerület közigazgatási vezérfelügyelője

Román és magyar nyelven nyilatkozott a közigazgatási vezérfelügyelő a sajtó képviselői előtt

Kolozsvár. Saját tud. Röviden már jelentettük, hogy Hanzu I. Alexandru nyugalmazott hadtestparancsnok, a Szamos-kerület királyi helytartója dr. Hodor Victor közigazgatási vezérfelügyelő kíséretében megérkezett Kolozsvárra hivatalának átvétele végett. Hodor vezérfelügyelő most nyilatkozatot adott a sajtónak s a következőket jelentette ki az egybegyűlt többségi és kisebbségi újságíróknak előbb román, azután magyar nyelven:

— Ebben a pillanatban annak az ünnepélyes beiktatásnak előkészítésével vagyunk elfoglalva, amely pénteken Miron Cristea patriarcha-miniszterelnök és Calinescu belügyminiszter jelenlétében fog lezajlani. Ugyanakkor azonban már megkezdődött a különböző ügyosztályok megszervezése is és az egyes tisztségek a legjobban megfelelő tisztviselőknél a kiválogatása és elhelyezésének munkája, amely igen nagy körültekintést igényel, tekintve az egyes ügyosztályok fontosságát.

— Ezzel egyidejűleg — folytatta tovább Hodor közigazgatási vezérfelügyelő — megkezdjük a tartomány gazdasági helyzetévről vonatkozó adatoknak kiegészítését, rendszerbefoglalását, amely tulajdonképpen alapját fogja képezni a helytartóság által megalkotandó és végrehajtandó munkatervnek. Kijelenthetem, hogy a hatáskörömhöz tartozó ténykedések minden terén a szigorú törvényesség, a méltányosság és a megértés fog vezetni bennünket, mert a reánk háruló nagyfontosságú feladatok elvégzése az összes társadalmi osztályoknak és munkatényezőknél felekezeti és nemzetiségre

várad városának különös figyelembe kell venni. Így többek között a törvény előírja, hogy élő személyekről utcákat elnevezni nem lehet, kivéve az uralkodóház családtagjait és így az élő személyekről már elnevezett utcák neveit meg kell változtatni.

Intézkedik a törvény a közigazgatási bíróság áthelyezéséről is. Nagyvárad eddig a temesvári közigazgatási bírósághoz tartozott. A mostani tartományi kerület beosztása szerint nem kell Kolozsvárhoz fog tartozni, ami városunkra nézve kedvező, mert Kolozsvár közigazgatásilag is közelebb áll hozzánk. A város gyámhatósága és ellenőrző szerve ezentúl a királyi helytartó. A város költségvetését ezek szerint nem kell többé jóváhagyás végett a minisztériumhoz felterjeszteni, hanem a törvény értelmében azt a királyi helytartó vizsgálja felül és hagyja jóvá. Ugyszintén minden áthelyezési és fegyelmi ügyben is a királyi helytartóság dönt. Az építkezésekre vonatkozólag az új közigazgatási törvény a régi szabályokhoz alkalmazkodik, azonban előírja, hogy az olyan épületnél, amely kétszáz négyszögméterteret áll és tizenöt méter magas, ott a légvédelmi menedékhelyet is meg kell építeni.

való tekintet nélküli kölesönös bizalmon alapuló hazafias összefogást kívánja meg.

— Az alkotó munka — mondotta tovább a vezérfelügyelő — aminek beindítására rövidesen sor kerül, csak a jogrend és a társadalmi fegyelmesség légkörében valósítható meg. Ami a helytartóság hatáskörét illeti, az kiterjed a törvényben megállapított korlátozásokkal a kormányzati teendők minden ágazatára, kivéve azokat a területeket (külügy, nemzetvédelem, igazságügy és az államvasutak), amelyek természetüknél fogva a központi kormányzati szervek kizárólagos illetékességéhez tartoznak.

— A közigazgatási törvény végrehajtási utasításának elkészítésén különben most dolgozik a belügyminisztérium egy erre a célra alakult szakbizottság. A végrehajtási utasítás a törvényhozó szándékának hivatalos értelmezésével végleges formába fogja megrögzíteni az új közigazgatási rendszer egész hálózatát — fejezi be nyilatkozatát a vezérfelügyelő.

Nyilatkozatának befejezése után még hozzáfűzte azt is a közigazgatási vezérfelügyelő, hogy maga Hanzu királyi helytartó csak a pénteki ünnepélyes és hivatalos beiktatása után fog a sajtó számára nyilatkozatot adni.

Végül meleg szavakkal köszönte meg úgy a többségi, mint a kisebbségi sajtó képviselőinek osztatlan érdeklődését a királyi helytartóság munkálkodása iránt. Egyben pedig kijelentette, hogy bármikor készséggel áll rendelkezésére a sajtó képviselőinek a hatáskörébe tartozó kérdésekben.

Walter János Isten képe a természetben

Újabb, bővített és átdolgozott kiadás,
sok képpel. Fűzve 110 lel.

Ez a könyv nemcsak Isten létét bizonyítja, hanem azt is, mennyire valótlan az a tudatos félrevezetésnek szánt megállapítás, hogy a tudomány és vallás nem fér össze. Aki Walter János érdekes és végig élvezetes könyvét elolvassa, csakis arra a végső következtetésre juthat, hogy igazi tudomány nem képzelhető el vallásosság nélkül, mert minden a dolgok végső okára, Istenre mutat. Nem is szólva az emberi test és értelem csodálatos építményéről és bámulatos strukturájáról, a legegyszerűbb fűszálban vagy a csillogó hópehelyben is ott látjuk ragyogni a teremő Isten végtelen nagyságát.

Szeptember elején nemzetközi főzőtornát rendeznek Budapesten

Érdekes és figyelemre méltó nemzetközi főzőtornát rendeznek a jövő hónap elején Budapesten. Arról van szó, hogy egy nagyszabású bemutató keretében megismertetik a közönséggel a különböző országok, de elsősorban a közép- és kelet-európai nemzetek különböző jellegzetes, úgynevezett nemzeti ételait, italait, csemegéit. Az érdekes tornát a legnagyobb gonddal rendezik meg, félve ügyelve arra, hogy azok a szakácsok, akik ezen a tornán részt vesznek, a legkiválóbb szakértői legyenek művészetüknek és még nagyobb gonddal ügyelnek arra, hogy a résztvevő szakácsok valóban nemzetek fiaik legyenek. A román nemzeti ételket, ételkülönlegességeket,

csemegéket, született román szakácsok készítik majd el, még pedig a közönség szemelattára és azon nyomban frissen szervirozzák a közönségnek. A nagyszabású főzőtornával kapcsolatos asztalterítési verseny nemcsak különböző korok, de különböző nemzetek asztalterítő művészetét is bemutatják majd, úgy hogy a szeptember 1-én kezdődő Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár egész különleges élményeket ígér azoknak is, kik szívhől tudják értékelni a terített asztal örömeit.

Az utazási és vízumkedvezmények már aug. 24-én életbe lépnek úgy a C. F. R. vonalain, mint a MÁV vonalain is.

A szatmár-nagyváradai egyházmegye második radnai zarándokútja

Nagyvárad. Saját tud. Fiedler István megyéspüspök szeptember hó 16 és 25 között a szatmár-nagyváradai egyházmegye papjait és híveit Mária-Radnára vezeti, hogy a Boldogságos Szűz iránti gyermeki tiszteletüket leróják; a szent katolikus hitben és Egyházunk szeretetében megerősödve, új emberként jöjjenek vissza a Boldogságos Szűz kegytemplomából.

Az egyházmegye papsága és hívei boldog örömmel veszik tudomásul a Főpásztor szent szándékát, mert még élénken él lelkükben a tavaly rendezett első egyházmegyei zarándokút fényes sikere: a sok imameghallgatás, nehéz lelki válságok megoldása és a Boldogságos Szűz anyai szeretetének bensőséges megnyilvánulása.

Hogy ez a szent öröm és lelki haszon még hatékonyabb legyen, a Főpásztor ezidén úgy intézkedett, hogy egyszerre csak egy különvonat utasai vesznek részt a szent zarándokúton, akiket Radnán személyesen fogadva, körmenetileg vezet a kegytemplomba és velük és értük imádkozva ajánl minden örömmel és bánatukkal mennyei Anyánk pártfogó szeretetébe.

Ezzel kapcsolatban megkerestük a második radnai zarándokút technikai rendezőségét, ahonnan a ftdő papság és a hívek tájékoztatása végett a következő felvilágosításokat nyertük:

TUDNIVALÓK A RADNAI MÁSODIK EGYHÁZMEGYEI ZARÁNDOKÚTRA.

Az utazás díjai: Szatmárról Radnáig és vissza 220 lei, Gilvácstól 210 lei, Nagykárolytól 200, Érmihályfalvától 180, Székelyhídtől 150, Nagyváradról 130 és Nagyszalontáról 100 lei az utiköltség. Ebben az összegben az egész menetdíj bennfoglaltatik, semminemű utólagos pótdíj nem fog felmerülni.

Az egyes különvonatok indulási idejét (nap, óra) később fogjuk meghatározni és tudatni, azonban már most megnyugtathatjuk a jelentkezőket, hogy a lehetőség szerinti az egyházmegyei irodához (Nagyvárad) bejelentett igényeket tekintetbe vesszük.

Az indulás úgy történik, hogy az utasok magukat kellőképpen kipihelve, egy teljes napot tölthessenek a kegyhelyen. Aki akár egyéni, akár tömegszállásra igényt tart, az illetékes ftdő Plébániahivatal utján juttassa el kérését a rendezőséghez.

Különvonatokról lévén szó, kedvezményes vagy ingyenes jegyek nem érvényesek, mert a különvonat minden helyét kilométerek szerint meg kell fizetni.

Ezúton kéri a rendezőség a ftdő plébános urakat, hogy szíveskedjenek a szent ügy sikeréért mindent elkövetni, hogy a zarándokúton minél nagyobb számban vegyenek részt, hivaikkal együtt.

A vonatokat csakis a jelentkezők számának biztos ismeretével tudják összeállítani, amiért is kéri a rendezőség, hogy erről jóelőre (legkésőbb szept. 1-ig) szíveskedjenek jelentést küldeni.

Nagyobb számban történő jelentkezés esetén a rendezőség kész örömmel ad helyet a ftdő Plébános urak kérésének, hogy egy-két gyermeket, vagy teljesen szegény zarándokot díjmentesen vegyen fel.

Egyrészt arra való tekintettel, hogy a rendezés körül kiadások merülnek fel, másrészt a torlódások elkerülése végett kérjük a

Háromhetes gyógykúra

Budapesten,

a hatalmas fürdővárosban

Ingyen vizum. 50% kedvezmény a magyar vasutakon. Lakás és teljes ellátás luxus szállodákban. Kiszolgálás. Orvosi felülvizyázat. Kedvezmények minden téren.

A fizetéseket leiben lehet eszközölni az

EUROPA

román nemzeti utazási és turisztikai szervezet minden ügynökségénél. Oradeán a DACIA bankban, Str. Reg. Ferdinand 9.

ftdő Plébános urakat, hogy a jelentkezők díjait, ha mindjárt részletekben is, minél előbb a nagyváradai irodának megküldeni szíveskedjenek.

Hlinka prelátus, a felvidéki szlovákok vezére meghalt

Utolsó szavaival is kitartásra buzdította híveit

Prágából jelentik: A felvidéki szlovákságnak nagy gyászja van. Hlinka prelátus, a tót néppárt elnöke és a tót eszme régi harcosa, kedden éjszaka Rózsavölgyön meghalt.

Hlinka már régebben betegeskedett, a nyár folyamán azonban állapota annyira javult, hogy ismét részt tudott venni pártjának politikai mozgalmában. Nemrég azonban újra ágyba döntötte betegsége és az ősz politikusi ereje napról-napra fogyott. A súlyos beteg Hlinkához a Felvidék minden részéből ezrelék zarándokoltak az emberek, hogy búcsút vegyenek tőle. A halálközvelem kedden este nyolc órakor állott be. Ekkor a körülötte tartózkodók egy másik szobába vonultak át, ahol Pilka prelátus imát mondott a haldoklóért.

Az agonizáló Hlinka utolsó tiszta percében még magához hívta benső híveit és a következő szavakkal búcsúzott el tőlük:

— Kitartani a harcban, a szabadságig és győzelemig!

Ezután elvesztette eszméletét és éjjel 11 óra 5 perckor kiszenvedett.

Hlinka András egyik legérdekesebb alakja volt a csehszlovák politikai életnek. Kora ifjúságától résztvett a szlovák nemzeti mozgalmakban és egyik előharcosa volt a mai Csehszlovákia kialakulásának. Hlinka páter 1864-ben született a Rózsahegy mellett lévő Cernovában. 1889-ben szentelték fel a szepesi egyházmegye papjává. 1895-ben pedig rózsahegyű plébános lett. A szlovák mozgalmakban való részvétele már ezekben az időkben igen élénk volt. Erős agitációt fejtett ki a tót nép önállósága érdekében és ezért izgatás címen a magyar hatóságok el is ítélték s a büntetést a szegedi híres Csillag-börtönben töltötte ki. A börtönben lefordította tót nyelvre az Ujszövetséget.

Kiszabadulása után visszatért a Felvidékre, ahol hosszabb ideig irodalommal foglalkozott s látszólag visszavonult a politikától. Megírta a „Kereszténység antológiája” című művét, amely a maga idejében feltűnést keltett. Később ismét bekapcsolódott a politikai életbe és megalapította előbb a Lidove Noviny című lapot, majd pedig a Szlovák-ot, amely a szlovák néppárt hivatalos lapja lett. 1919-ben Párizsban tartózkodott és ott sürgette a szlovák autonómiát, a pítzburgi szerződés alapján, de ebben a törekvésében csalódnia kellett. A csehszlovák kormányt 1920-ig támogatta Hlinka. Ekkor ellenzékbe vonult és a csehszlovák politikai élet egyik legnagyobb ellenzéki pártjának lett a vezére. Ez év júniusában az ő kezdeményezésére hozta el a Felvidékre az amerikai tótok küldöttsége a pítzburgi szerződés eredeti példányát, melyet Hlinka százezer ember jelenlétében mutatott fel a szlovák néppárt pozsonyi népgyűlésén. Halálával a szlovákiai politikai élet egyik érdekes egyénisége távozott el.

Döntő fordulat a spanyolországi önkéntesek elszállításának ügyében

A nemzeti kormány is megküldte válaszát Londonba

Londonból jelentik: Burgosból érkezett jelentés szerint kedden átnyújtották Hodgson angol ügyvivőnek a Franco-kormány választását az önkéntesek elszállítására vonatkozó tervre. Ezt az eseményt az angol kormány hivatalos közleményben is bejelentette. A nemzeti kormány válasza jó hatást tett Londonban. Az eddigi késedelmesség sokféle híresztelésre adott alkalmat és már az olasz—angol viszony újabb elhidegüléséről beszéltek.

Miután most már az angol kormány kezében van mindkét spanyol küzdőfél válasza, megkezdődhetik az önkéntesek hazaszállítása. Az önkéntesek ügyét intéző bizottság székhelye Toulousében lesz, s előreláthatólag a bizottság augusztus vége felé érkezik ebbe a köztöbe, Chetwood tábornagy elnöklétével. Ebbe a bizottságba a nemzetiek is, a köztársaságiak is kiküldik megbízottjaikat.

NEMZETI GYŐZELMEK MINDEN VONALON.

Salamancából jelentik: A nemzetiek fegyvereit minden arcvonalon siker kísérte. Az estramadurái arcvonalon Salisquet tábornok elfoglalta a Manzana hegység valamennyi magaslatát és az egész környéket megtisztította az ellenségtől. Zarva és Calderon községek elfoglalása után ez a nemzeti csapatost eljutott a Guaddiana folyóig. Quoipo de Llano tábornok csapatai áttörték a köztársaságiak vonalát és 15 kilométerre vonultak előre. A harcban rengeteg löszert zsákmányoltak és sok foglyot ejtettek a nemzeti csapatok. A segrei szakaszon a köztársaságiak kétségbeesett ellentámadásokkal kísérleteztek, de a nemzetiek minden támadásukat visszaverték.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

GLUFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldós: Egész évre 300, félre 200, negyedévre 120, egy hónap 10 le. Magyarországon: Egész évre 50 P, félre 25 F, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér. Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037. Telefon: 12-27.

Clujf szerkesztő: dr Sulyok István

Leiratokat nem örvülnek meg és nem adnak vissza.

Időjárás

A bucuzești időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Erősen melegszik az idő, délnyugati irányú szél és néhány helyen még eső várható.

SENTHÁROMSÁG NAPJA TÖRVÉNYES ÜNNEP, Bucuresti. Saját tud. A munkaügyi minisztérium elhatározta, hogy a törvényesnek minősített ünnepek közé beveszi a Szentháromság napját is.

PACHA PÜSPÖK HAZATÉRT. Temesvár. Saját tud. Pacha Ágoston dr megyéspüspök, aki tudvalevően Karlsbadban üdült, hazatért. A megyéspüspököt Korner József dr kanonok, általános püspöki helynök és az udvari papság fogadták. A püspökkel együtt megérkezett Végh Ferenc dr pozsonyi kanonok, ki a püspök vendégeként néhány napig Temesváron tartózkodik és a katolikus intézményeket is megtekinti.

Előmise Túr községben. Saját tud. A megszo- kott falusi élet zajlása mellett is nagy esemény tette változatosabbá Túr egyházközség életét. A 108 éve fennálló egyházközség most adta a harmadik papját az egyháznak. Zudor Ferenc, Zudor József és Szabó Anna fia, akit a bucuzești ér- sek szentelt fel az érseki egyházmegye részére, nagy ünnepséggel mutatta be első szentmiseáldo- zatát. Ünnepi szónoka a túri születésű, P. Szabó Róbert szepeni házfőnök, manuduktora pedig L. Kody Gáspár helyi plébános volt. Vendégei közt sokan voltak a halászfalvi tanárok közül is.

Eltemették Végh József nyugalmazott refor- mátus esperest. Nagyvárad. Saját tud. Végh József, nyugalmazott református esperes 77 éves korában alig pár nappal szenvedés után, vejenék Gönczy Sándor nagykarolyi lelkész-esperes- nek lakásán elhunyt. Végh József Almosdon, majd Nagyváradon volt lelkész, ahonnan Ér- seménybe került. Itt 24 évig működött, 1914-ben pedig Mihályfalván választották meg lelki- pásztorul s itt 1935-ig vezette a református egy- ház ügyeit. Ekkor nyugalmába vonult s életének utolsó napjait vejenék, Gönczy Sándor nagy- karolyi esperesnek otthonában töltötte. Földi maradványait általános nagy részvét mellett vasárnap helyezték örök nyugalomra. Cser- náknak Béla egyházközségének főjegyző végezte a gyászszertartást, Szabó Zoltán esperes mon- dott imát, míg az érmeleki egyházmegye lel- készi karának nevében Orosz Lajos keserői lelkész búcsuztatta a halottat.

Kisasszonynap zarándoklat Radnára. Te- mesvár. Saját tud. Mint minden évben, ezidén is Kisasszonynapja alkalmával nagy zarándoklat indul Temesvárról és számos bánáti községből a radnai kegyhelyre. Temesvárról szeptember 6-án hajnalban indulnak a zarándokok, akik gyalo- gosan teszik meg a nagy utat Szeptember 8-án, az ünnepnapon, különvonatot is indítanak a kegyhelyre. A különvonaton való részvételre a Misszó-kegytárgykereskedésben már lehet je- lentkezni.

Felvétel a Nagyvárad Szent József fiúnevelő intézetbe. A Nagyvárad Szent József fiúnevelő intézet felvesz elemi iskolába, Gojdu liceum román és magyar tagozatára és kereskedelmi liceumba járó rendes bentlakó növendékeket. A növendékek egészséges lelki és testi nevelést, gondos felügyeletet a tanulást biztosító napon- kénti többszöri egyéni és csoportos korrepetálást, jó ellátást és állandó orvosi felügyeletet kapnak. A helyek biztosítása céljából tanácsos a növen- dékeket minél előbb előjegyeztetni. Tájékoztatót készíttünk a Szent József intézet igazgató- ságának Nagyvárad, Str. Brătianu (v. Szaniszló-u.)

Elhamvasztotta a termést a mozdonyból ki- pattanó szikra. Bucuresti. Saját tud. A Carmen Silva és Mangalia közötti utvonalon az egyik mozdony kéményéből szikra pattant ki, amelytől tüzet fogott a környező növényzet. Kétszáz hek- tár területen leégett a termés.

Hatvanezer lelt mulattak el tíz nap alatt a kolozsvári betegsegélyző betörői. Nagyvárad. Sa- ját tud. Tíz nap óta tartó nyomozás után Nagy- váradon sikerült elfogni a kolozsvári betegse- gélyzőpénztár egyik betörőjét: Csepei Gyulát. Csepei beismerte, hogy a kasszafurást Todorás nevű társával együtt követte el. A pénztárból lo- pott 120 ezer leiből Csepei kapott 50 ezret, míg a többi pénzt Todorás — aki a kasszát megfurta — magának tartotta meg. A lopott pénzből Csepei már 38 ezer leit elköltött. Csepei kihallgatása után a rendőrség rövidesen elfogta Todorást is, akinél már csak 48 ezer leit találtak. A többi pénz 6 is elköltötte. A kézrekerített betörőket rö- videsen átszállítják Kolozsvárra.

VÁLTOZATLANUL SULYOS SOLYMO- SÁN MAGDA ÁLLAPOTA. Oradea. Saját tud. Egész Erdélyben mély részvétet keltett *Soly- mosán Magda*, a kolozsvár-nagyvárad magyar színtársulat népszerű primadonnájának autóbalesete. Solymosán Magda — mint ismeretes — autókirándulást tett Olaszországba — s a gépkocsi, amelyet *Princz* Endre kolozsvári gyá- ros vezetett, halálragaszt egy motorbiciklistát s annak gyermekét, míg a kitűnő színésznő az összeütközés következtében lábtörést és súlyos gerinc sérülést szenvedett. Sérüléseivel eleinte a milánói kórházban ápolták, most azonban *Adorján* József dr milánói orvos tanácsára, Bu- dapestre, a Szász-szanatóriumba szállították a művésznőt, miután valószínűleg komoly műtét- tet kell végrehajtani rajta. Solymosán Magda ágya mellett kedden délután Winternitz dr se- béstanár konziliumot tartott, az orvosi meg- beszélés eredménye azonban egyelőre ismeret- len. A művésznő állapota iránt, természetesen, számosan érdeklődnek, a Szász-szanatórium- ban azonban eddig csak annyit tudtak mon- dani, hogy Solymosán Magda állapota válto- zatlanul súlyos s a műtét ezidőszerint még nem történhetett meg.

Községi jegyzők állítják ki jövőben azon szü- lők iskolai nyilatkozatát, akik nem tudnak románul. Csikszereada. Saját tud. Az összes felekezeti iskolák igazgatói körrendeletet kaptak a megyei tanfelügyelőségtől. A körrendelet a nemzetne- velésiügyi miniszteri határozatra való hivatkozá- sal úgy intézkedik, hogy a folyó iskolai évtől kezdődően, azon szülők iskolai nyilatkozatait, akik nem tudnak románul, a községi jegyzők kö- telesek kiállítani. Eddig az volt a gyakorlat, hogy a nyilatkozatot bárki, s így a felekezeti iskolai tanítók is kiállíthatták. Ilyenformán a községi jegyzők, mint állami alkalmazottak, intenzíve- ben szólhatnak majd bele az állami és felekezeti oktatás menetébe, ha egyelőre adminisztratív uton is. Mint anyakönyvvezetők, ők állítják ki az első osztályba beírandó növendékek születési- anyakönyvi kivonatait és most ők állítják ki az iskolai nyilatkozatokat is, s ezáltal módjukban lesz a szülőket az állami oktatás pártolására megnyerni.

Üdvözlőtáviratokkal halmozzák el Márton Áron kanonokot. Kolozsvár. Saját tud. Márton Áron címzetes kanonoknak, a Szent Mihály egyházközség nagy lelkesedéssel és egyhangu határozattal plébánosává való megválasztása után számos üdvözlő táviratban kívántak sze- rencsét és további sikeres munkát a kiváló fő- papnak. A kolozsvári Katolikus Kőr nevében és megbízásából Leitersdorfer Sándor, a Kőr elnöke a következő meleghangú táviratot intézte Márton Áronhoz, a belvárosi egyház- község új plébánosához:

„A Katolikus Körnek és Szövetkezetünk- nek 875 tagja nevében Nagyboldogasszony napján, boldogságtól áthatva, imádkozva adunk hálát a jóaság Istennek, hogy szere- tett plébánosunkban üdvözölhetjük körünk- nek tiszteletbeli elnökét, egyházközségünk békéjének megteremtőjét és újjáépítőjét. Istenáldását kérjük eredményekben sikeres plébánosi működéséhez. Szívvel közöntjük ezen az örömnapon kedves szüleit, családjá- nak és a falu egyházközségének minden hi- vóját, Leitersdorfer elnök.”

A Katolikus Körön kívül azonban az üd- vözlő táviratok egész tömegével halmozták el Márton Áron plébánost a többi társadalmi egyesületek is és magánszemélyek is.

AUGUSZTUS 20-IG BE KELL NYUJTA- NI A PENZÜGYIGAZGATÓSÁGRA A NYUG- DIJ KÖNYVECSKÉKET. A nyugdíj kifizeté- sének ideje már közeledik, ezért a váradi pénz- ügyigazgatóság nyugdíjgyosztálya még ideje- korán megakarja ejteni a számfelvést és beké- refti a nyugdíjkönyvecskéket. A nyugdíjgyo- osztály felhívja az érdekelt nyugdíjasokat, hogy könyvecskéiket még e hó 20-ika előtt nyújtsák be, hogy idejekorán elkészülhessenek az előmunkálatokkal, mert aki ennek nem tesz eleget, az késedelmesen kapja meg nyug- díját.

Püspökfürdőbe érvényes kedvezményes kád- és tü- körfürdőjegyek kiadó- hivatalunkban kaphatók.

Felemelték Nagyváradon a zsir és a sertés- hus árát. Nagyvárad. Saját tud. Szerda délben Carpinisaneu Cornél dr polgármester elnökleté- vel ülést tartott az ármegállapító bizottság. Első- sorban a mézárások kérelmével foglalkoztak és a húsárakat vitatták meg. A borju- és a marha- hús ára a régi marad, a sertés és a zsir árát azonban két leivel felemelték. Ezek szerint a sertés- hús kilogrammja 30 lei, karaj és bélszín 34 lei, hús és zsir 37 lei.

Tűzriadalom Csikszereadában. Saját tud. Ked- de virradó éjszaka tüzet jelentettek az I. G. Du- ca-utcából. A tűzoltóság motoros fecskendőjével percek alatt a helyszínen termett és mielőtt a tűz tovább terjedhetett volna, eloltotta azt. A tűz Jáyer Béla és Rendő Mihály udvarán épített és Nagy Pál asztalos által bérelt műhelyben kelet- kezett gondatlanságból. A kár jelentéktelen, mert sikerült a műhely teljes berendezését megmen- teni.

Hölgyeket érdekli!

Augusztus 18-án, csütörtökön nyílt meg a Bazárépületben az

„UCOR“

a női divatkülönlegességek nagyáruháza

Mindent ami szép,
ami divatos,
ami izléses,

olcsó szabott árban vásárolhat az

„UCOR“

nőidivat áruházban, Oradea, Bdul Regele Ferdinand 2.

LEIPZIGER HERBSTMESSE 1938

Őszi Lipcei Vásár

Megnyílik: augusztus 28-án

Bármilyen felvilágosítást nyújt a

LEIPZIGER MESSAMT

Leipzig, /Deutschland

60%-os utazási kedvezmény a német vas utakon.

Magy

a vásár ifjszervezői képviselői: Eugen v. Angerbauer, Timișoara, I. Str. Gen. Praporgescu 2
Tel. 70. és Ludwig Schuster ezredes, Oradea, Str. Nic. Jorga 1. Tel. 2135.

Halálozás. Temesváron elhunyt Szukk Antalnak, a nagyszentmiklósi polgári iskola nyugalmazott igazgatójának felesége, született Hainka Katalin, hatvanöt éves korában.

UJABB MÁSFÉLÉVI FOGHÁZRA ÍTELTEK A SZATMÁRI PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG VOLT PÉNZTÁRNOKÁT. Szatmár. Saját tud. A sorozatosan elkövetett hivatali sikkasztások miatt három évi fogházra ítélt Kuuk Jenő volt pénzügyigazgatósági főpénztáros kedden újabb vádakkal terheltlen állott a törvényszék szűneti tanácsa előtt. A vádirat szerint a vámtisztviselők kiszállási díjából 16 ezer lelt elsikkasztott. A könyvekben ezt a tételeket, mint a feleknek kifizetett összeget szerepeltette. A bíróság a megtévedt főtisztviselőt másfél évi fogházra és három ezer lelt pénzbüntetésre, valamint az elsikkasztott összeg megtérítésére ítélte.

Szennyesi József szalárdi református lelkész házassága. Nagyvárad. Saját tud. Szennyesi József szalárdi református lelkész és Szabó Éva, Szabó Zoltán református esperes bábos leánya kedden házasságot kötöttek. Ugy Szabó Évát, mint Szennyesi Józsefet — aki éveken át nagyváradi segédlelkész volt — ismerőseik, házasságkötésük alkalmával, őszinte jókívánságokkal halmozták el.

Tűz a bucaresti Corsó-kávéházban. Saját tud. Hatalmas tűz pusztított a Calea Victorieián levő Corsó-kávéházban. A konyha kéménye gyulladt ki, a lángok nagy gyorsasággal terjedtek tovább és a ház tetőzete is tüzet fogott. A kávéházban tartózkodó vendégek soraiban pánik tört ki, egymást legázolva, fejvesztve menekültek az utcára. Az anyagi kárt még nem állapították meg.

Három gyermek borzalmas szerencsétlensége. Szatmár. Saját tud. Megrendítő szerencsétlenségről érkezett jelentés a szatmári ügyészségre. A közeli Madarász községben három kisgyermek egy vízzel telt gödörbe esett, ahol megfulladtak. Tegnap délelőtt Páscaján Ilona hat éves kisleány kézenfogta Lajos nevű négy éves öccsét, akivel átment Petruț Viorica nevű hat éves játszótársához. A három gyermek délelőtt 11 óra tájban sétára indult. Otthon azt mondták, hogy lemennek az iskolakertig, de mindjárt visszajönnek. A szülők türellemmel vártak, amikor azonban a gyermekek nem mutatkoztak, elindultak a keresésükre. Az épülő elemi iskola kertjében egy vízzel telt gödörben találták meg őket — holtan. Kiderült, hogy a két kisleány a négy éves fiúcskát közrefogta és kéz a kézben járkáltak. Amikor az építkezés miatt ásott három méter mély gödörhöz értek, annak partja leszakadt s a három gyermek egymás kezét görcsösen fogva, a vízbe esett, ahol megfulladtak. Amikor a kis holttesteket partrahúzták, még akkor is szorongatták egymás kezét. Az ügyészség kiadta a temetési engedélyt.

Egy év alatt kétszer törtek be egy csiki kereskedő üzletébe. Csikszereida. Saját tud. A napokban, egyik reggel Fodor Gáspár csikrakösi kereskedő üzletnyitási alkalmával észrevette, hogy üzletét ismeretlen tettesek feltörték és elloptak mintegy harmincezer lej értékű árucikket. Azonnal jelentette a betörést a csendőrségnek, amely a legtüzetesebb nyomozás után sem kapott olyan nyomot, amelyből a tettesek kitérére lehetett volna következtetni. Mindenesetre a helyzettel ismerős egyének lehetnek a tettesek, mert egy évvel ezelőtt ugyancsak hasonló körülmények között törték fel az üzletet és akkor is jelentékeny összegű készpénzt és árut raboltak el. A betörés körülményei arra mutatnak, hogy azt a megyébe nagy számmal érkező kőboregények követhették el. Ebben az irányban folyik most tovább a nyomozás.

Fejjel patakba esett a szivbajos ember és ott lelte halálát. Csikszereida. Saját tud. Portik Szabó Balázs gyergyóremetei 36 éves gazdálkodó szivbajban szenvedett. A község határában lévő „Kövespatak” partján foglalatostkodott, megszédült és fejjel a patakba esett. Mire észrevették, megfulladt.

Meg sem indult, máris támadják a legújabb pesti lapot. Budapestről jelentik: A nemzeti szocialista mozgalom lapja, a „Magyarország” éles támadást intéz az alakulóban lévő „Magyar Nemzet” című új napilap ellen, melyet Pethő Sándor a Magyarország egykori szerkesztője akar indítani. A lap idézi a Wiener Neueste Nachrichten cikket, amely azt írja, hogy a Magyar Nemzet a Gyáriparosok Országos Szövetségének és a Takarékpénztári Szövetségnek anyagi támogatásával indul meg, olyformán, hogy ettől a két intézménytől kapja ugyanazt a szubvenciót, amit két nemrég megszűnt budapesti lap élvezett. Így tehát — szól a cikk tovább — a Magyar Nemzet tulajdonképpen legitimista és németellenes irányzattal a zsidók támogatásával indul meg.

Az ammortizációs leírások kezdete. Kolozsvár. Saját tud. A bucaresti adófelelősségi bizottság elutasította egy vállalat azon fellebbezését, amelyben az adómentes ammortizáció elismerését kérte. Az elutasító döntés szerint az ingó vagyon után leírt ammortizáció nem tekinthető adómentesnek, mivel a cég az ingó vagyon beszerzési évében akarta az adómentes ammortizációt eszközölni. Ugyanezen cég ingatlan vagyonának adómentes ammortizálását pedig azon indokkal tagadta meg a felelősségi bizottság, hogy a vállalat mérlegében ingatlan vagyon nem szerepel, tehát nem is tartozik a vállalat vagyonához a kérdéses ingatlan és így erre ammortizálás nem eszközölhető. A bucaresti tábla IV. székletje az ingóságok ammortizálásával kimondata, hogy az egyes adótörvény 31. art. 8. bekezdése semmiféle előírást nem tartalmaz arra nézve, hogy az ammortizáció mikor kezdhető meg és így a tábla felfogása szerint az adómentes ammortizáció már a befektetés évében kezdetét veheti. Az ingatlan ammortizációjával kapcsolatban a tábla osztotta a felelősségi bizottság ama döntését, hogy a vállalat mérlegében nem szereplő ingatlanra a vállalat nem eszközölhet leírásokat.

* A gyulafehérvári római katolikus főliceumba és a vele kapcsolatos internátusba a felvételek folyamatban vannak. Az internátusos tanári felügyelet mellett megfelelő ellátásban, alkalmas felszerelésével jó testi és lelki gondozásban, keresztény családi vallásnevelésben részesíti a benne elhelyezett tanulóifjakat. Az iskola és a bennlakás iránt érdeklődő szülők tájékoztatásért fordulhatnak az igazgatósághoz Liceul rom. cat. de băieti, Alba-Iulia 2. címen. A díjak ugyanazok, mint a többi katolikus iskolákban és a felvételi díjakon kívül havi részletekben is fizethetők. Szegénysorsú, kifogástalan magaviseletű, jó tanulók díjkedvezményben részesülnek. A rendes tanítás szeptember 9-én megkezdődik, szeptember 8-án délelőtt 9 órakor lesz a székesegyházban az ünnepélyes Veni Sancte és azután a tanév megnyitása a törvényhozással, ezért tehát a bennlakó tanulóknak már szeptember 6. és 7-re pontosan kell bejőniük, hogy alkalmasan elhelyezkedhessenek. A javítóvizsgálatok szeptember 1—4. napjain lesznek, az I. oszt. felvételi vizsgálatokat szeptember 3—4-én, az V. oszt. felvételi vizsgálatokat szeptember 5—7-én tartják. A tanulók minden tekintetben alkalmazkodjanak a törvényes előírásokhoz. Az igazgatóság.

BOR, MINT ÜZEMANYAG. Párizsból írják: Ugyan ki ne tapasztalta volna, hogy a jófajta borok milyen pezsdítő hatása van. Valósággal új energiát visz általa szervezőtőbe a szomjas ember. Ugy látszik a francia borok hatása az eddig ismertnél is jóval nagyobb, amennyiben még az elettelel gépeknek is adnak belőle egy-egy kortyot: úgy egy hektoliternyi. Nem éppen a burgundiából, mert azt az emberek is megisszák. Hanem a nagyobb mennyiségben visszamaradó silányabb bort használják fel erre a célra. Azaz, hogy csak a borból ledesztillált alkoholt, amit azután hozzákevernek egyéb üzemanyagokhoz, pótlék gyanánt. Ilyenképpen, a számítások szerint 15 millió hektoliter bort tudnak hasznosítani az iparban. Ez természetesen a bortermelésre nézve roppant nagyjelentőségű, amennyiben a piac felvevőképességét hatalmasan növeli. Francia példára valószínűleg más bortermelő állam is megpróbálkozik majd ezzel a megoldással s így gazdaságilag lényeges és öröndetes változásokra lehet kilátás.

BEKULDOTT HIREK

A zalatnai diáklányok és diákok a nyár folyamán is megrendezték a szokásos előadást. Ezalkalommal a „Darázsfelek” című 4 felvonásos vígjátékot adták elő nagy siker mellett. A szereplők: József Babuci, Auer E., Nemes Dádi, Bankó Baby, Treger Idus, Szilágyi Évi, Barzan Mici, Bartha C., Angyal Zoltán, Gaál P., Schandl Aladár, Izsák Jenő, Kapor István és Szegedi Laci, valamennyien elismerést érdemlő alakítást nyújtottak. A szereplők érdeme, hogy kevés iránnyítás mellett — a darab rendezésének fáradságos munkáját is ők végezték. A jölsikerült előadást reggelig tartó tánc követte. (p. d.)

Véres összetűzés Indiában — egy könyv miatt. Egy mohamedán író könyve nagy felháborodást keltett India buddhistái között s a buddhistákat házról-házra járva lázították fel a mohamedánok ellen a buddhista papok. Utca összetűzésre került a sor, melynek folyamán 50 ember meghalt és sok száz ember megsebesült. Képünk a rangoni zavargások színterén készült, a buddhisták felvonulásáról.

Meghalt Leo Frobenius.

A német etnológia egyik legkiválóbb alakja Leo Frobenius. Ratzel tanítványa volt és a kultúrelmélet kialakítója. A népi művelődéstörténetek teljességében, szociológiai, mitológiai, vallási elemeiben, valamint anyagi kultúrájának összességében vizsgálta. Különösen Afrika népi kulturái vizsgálatával nagy szolgálatot tett a tudományos fejlődésnek. A kiváló etnológus Viganzolóban szívvelhűdés következtében, 75 éves korában meghalt.

ÉRTESETÉS. A kolozsvári magyar királyi konzulátus értesíti a közönséget, hogy augusztus 20-án, mely magyar nemzeti ünnep, nem tart hivatalos órát.

Barcelonában oroszlanhúst lehet kapni. Teruelből írják: Egy jól értesült személy, aki most érkezett kerületben Teruelbe, egyéb érdekes dolgok között a barcelonai állatkert sorsáról is beszámolt. Elmondta, hogy 1936 július végén a köztársaságiak a barcelonai állatkertben megnyitották a tigriszárkakat. A tigrisek azonban, akár, mert a puska lövések rémítették meg őket, akár, mert úgy vélték, hogy ugyanis elég vadállat szaladgál már az utcákon, nem óhajtották elhagyni ketreceiket. Ugyanez az illető elmesélte, hogy a gyöngytyukok, fácskák, disznófélék napjai a marxista-rendszer érvényrejutásától kezdve meg voltak számlálva. Rövidesen más, kevésbé élvezhető állatokra is sor került. Egyeseket a saját társaik faltak föl, ezeket pedig az „elvtársak”. Az oroszlanok még élnek... a marxisták most szánják rá magukat, hogy oroszlanhúst egyenek. Életben van még egy nőstény elefánt is, amely hozzászokott ahhoz, hogy megelégedjen a kis kenyérdarabokkal, melyeket látogatói adtak neki. A jelen körülmények között persze érthető, hogy a szegény állat teljesen legyengült és már nem tud megállni a lábain. A városi tanács is foglalkozott a dologgal. Elősegít teremtés számára? Lehetetlen volt. Levágni? Erre nem határozták el magukat. Különben is, az elefánthus nem emberi gyomornak való. Végre hosszas fontolgatások után elhatározta a városi tanács, hogy: körülmásztják az elefántot!

GÉPKOCSI ÉS MOTORVONAT SÜLYOS KIMENETELŰ ÖSSZEÜTKÖZÉSE. Szolnokról jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt a város közelében. A tószegi átjárónál Pottay Sándor földbirtokos gépkocsija összeütközött egy motoros vonattal. Az összeütközés olyan hatalmas erővel történt, hogy a motoros vonat egyik kocsija felborult és összetört. A motoros 30 utasa megsebesült, a gépkocsi mindkét utasa szörnyethalt.

A cégjegyzési törvény módosítása. Kolozsvár. Saját tud. A nemzetgazdasági minisztérium külön bizottságot delegált, amelynek az a feladata, hogy a cégjegyzési törvény módosításának tervezetét elkészítse. A bizottság munkáját már be is fejezte és a törvénytervezetet megküldötték a kereskedelmi és iparkamaráknak javaslat-tétellel: végezt. Ábból a körülményből, hogy a kamaráknak záros határidőn belül kell észrevételeiket megtenniük, arra kell következtetnünk, hogy a kormányának elhatározott terve a cégjegyzési törvény módosításának gyors keresztülvitele. Amint bucaresti jelentések alapján értesülünk, a módosító törvénytervezet jelentékeny megszigorításokat tartalmaz a cégjegyzésekre nézve. Így többek között csak azok az egyének kérhetik kereskedelmi cégeik bejegyzését, illetőleg csak olyanok foglalkozhatnak kereskedelemmel, akiknek legalább öt évi, a kereskedelemben eltöltött gyakorlatuk van és ebből az időből legalább két évet abban a szakmában dolgoztak, mely szakmában önállósítani akarják magukat.

Utólagos nyagtázások a szegény beteg leánynak küldött pénzdíjazásokról: B. B. J. 50 lejt küldött. Pendeltetési belyére juttatjuk.

SPORT

Két ifjúsági rekord a predeali atlétikai versenyen

Predeából jelentik: A predeali országos atlétikai verseny második napi eredményei: 200 m.: 1. Iordache 23 mp. 2. Cristea 23.1 mp. 3. Liess 51.8 mp. 3. Lapuşan 52.1 mp. 4. Nemetz CIAC 53 mp. 1500 m.: 1. D. Cristea 4 perc 15.5 mp. 2. R. Ionite 4 perc 17.2 mp. Versenyen kívül: Kiss 4 perc 12.1 mp. Kiss nagy formában van. 5000 m.: 1. Cristea 15 perc 45 mp. 2. Lahni 16 perc 24.2 mp. 110 gát: 1. Negru 16.2 mp. 2. Krupka 16.3 mp. 3. Bánffy 18 mp. Magasugrás: 1. Spaniol 174

cm. 2. Stoichitescu 170 cm. Rudugrás: 1. Eilhardt 370 cm. 2. Jekel 340 cm. 3. Bánffy 320 cm. Hármassugrás: 1. Calistrat 13.70 m. 2. Kreisel 13.14 m. Versenyen kívül: Ionescu Venus 13.75 m., országos ifjúsági rekord. Sulydobás: 1. Gurau 13.25 m. 2. Marian 13.07 m. Diszkoszvetés: 1. Borcoman CIAC 40.02 m. 2. Gurau 37.96 m. 3. Marian 37.76 m. Gerelyvetés: 1. Vamanu 58.13 m. 2. Csáklány 52.64 m. 3. Slobozeanu 51.63 m. 4x100 m. staféta: 1. Venus 44.3 mp. ifjúsági rekord.

Románia úszóbajnokságai

Gyenge eredmények az egész vonalon. Egyetlen rekord a 100 méteres mellúszásban. A Viforul Dacia legyőzte az MSE vízpolócsapatát

Nagyszébenből jelentik: Románia úszóbajnokságai a vártnál gyengébb eredményekkel végződtek. Az elmúlt év óta komoly visszaesés az egész vonalon! Egyedüli rekord: Békés kitűnő 100 méteres mellúszó eredménye. Kellemes feltűnést keltett: a marosvásárhelyi uszók mögött a második helyet nagy fölénnyel a kolozsvári KAC uszói szerezték meg. A részletes eredmények:

VASÁRNAP:

Férfibajnoki számok 1500 méteres gyors: 1. Kelemen MSE 23 perc 47.4 mp. 2. Jordáki KAC 25 perc 29.6 mp. 3. Stuber Armin 26 perc 19.8 mp. 100 méteres mell: I. Előfutám: 1. Békés CSTGM 1 perc 17.8 mp., országos rekord! (régi: 1 perc 19.3 mp.) 2. Hertz Armin 1 perc 22.6 mp. 3. Schullery VD 1 perc 23 mp. II. Előfutám: 1. Norman Ferar 1 perc 26.8 mp. 2. Lukács Armin 1 perc 27.4 mp. 3. Hecht AAC 1 perc 29.6 mp. 100 méteres hát: 1. Aranyossy CSTGM 1 perc 19 mp. 2. Szűcs Armin 1 perc 30 mp. 3. Fejér Universitatea 1 perc 31.6 mp. 4x200 méteres gyorsstaféta: Viforul Dacia 10 perc 34.5 mp. 2. CSTGM 11 perc 03.2 mp. 3x100 méteres férfi vegyes-staféta: 1. CSTGM (Aranyossy, Békés, Kelemen) 3 perc 49.6 mp. 3. Armin 4 perc 17 mp. Női bajnoki számok. 50 m. gyors: 1. Rafael CAA 35.9 mp. 2. Balloné VD 38.4 mp. 3. Bereczky CIAC 39.2 mp. 100 méteres gyors: 1. Rafael CAA 1 perc 26.2 mp. 2. Bereczky CIAC 1 perc 29 mp. 3. Tamás CSTGM 3 perc 39 mp. 200 m. mell: 1. Perlayk CSTGM 3 perc 39 mp. 2. Kreibal Armin 3 perc 43.8 mp. 3. Selényi CIAC 3 perc 48.4 mp. 100 méteres hát: 1. Perlayk CSTGM 1 p. 41.8 mp. 2. Koha Mureş 1 perc 46 mp. 3. Jakabovits Macabi Marosvásárhely 1 perc 51.6 mp. Vízpoló: Universitatea—CFR Buc. 4:1 (3:0), CSTGM—Ferar Nagyvárad 5:1 (3:1), Armin—CIAC 3:1 (1:0). Nagy meglepetés.

HÉTFŐ:

Férfi bajnoki számok, 100 méteres gyors: 1.

Püllök VD 1 perc 05.2 mp. 2. Csizmás CIAC 1 perc 07.8 mp. 3. Békés CSTGM 1 perc 07.9 mp. 4. Bara Universitatea 1 perc 08.5 mp. 200 méteres gyors: 1. Kelemen 2 perc 29.4 mp. 2. Püllök VD 2 perc 33.2 mp. 3. Csizmás CIAC 2 perc 46 mp. 400 méteres gyors: 1. Kelemen CSTGM 5 perc 35 mp. 2. Slavescu VD 5 perc 41 mp. 3. Levita VD 6 perc 01.2 mp. 200 méteres mell: 1. Aranyossy CSTGM 3 perc 03.8 mp. 2. Hertz Armin 3 perc 10.2 mp. 3. Lukács Armin 3 perc 10.4 mp. 4x100 méteres gyors-staféta: 1. Viforul Dacia (Slavescu, Püllök, Levita, Puscasiu) 4 perc 32.2 mp. 2. CSTGM (Tóth, Veres, Békés, Kelemen) 4 perc 34.4 mp. 3. CIAC (Szilágyi, Csizmás, Györfly, Jordáki) 5 perc 08.8 mp.

Női bajnoki számok. 400 méteres gyors: 1. Bereczky CIAC 7 perc 26.3 mp. 2. Balloné VD 7 perc 32 mp. 3. Tamás Mureş 7 perc 39 mp. 100 méteres mell: 1. Kreibal Armin 1 perc 39.8 mp. 2. Koha Mureş 1 perc 42 mp. 3. Perlayk CSTGM 1 perc 42.1 mp. 3x100 méteres vegyes staféta: 1. Mureş (Koha, Bucur, Tamás) 5 perc 07.2 mp. 2. CIAC (Selényi, Kovács, Bereczky) 5 perc 26 mp. 3. Macabi Marosvásárhely 5 perc 27.2 mp.

Vízpoló: Viforul Dacia—MSE 2:1 (0:1), KAC—Vasas 5:6 (3:0), Armin—Metropola 3:0 (2:0), Viforul Dacia—Universitatea 7:1 (4:0), Universitatea—KAC 2:2 (1:1). A 100 méteres férfi mellúszás döntőjét nem tartották meg, hanem az előfutamatok időfutamnak vége, állapították meg a helyezési sorrendet.

Dreher—Haggenmacher kupa-verseny Nagyváradon. Saját tud. A CFR-pályán bonyolították le augusztus 20—21-én az évenként megrendezésre kerülő Dreher—Haggenmacher kupáért kiírt teniszversenyt, az NSE rendezésében.

Árcéhicédetések

Egy szó ára 3 lejt, vastagabb betűvel 6 lejt. „Cim a kiadóban” további 10 lejt. Allástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lejt. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Adás-vétel

Szentképek
minden nagyságban kerettel és anélkül is kaphatók Frenzel-Oradea, Str. Vlahuta No. 44.

PUHA CLMOT
állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t., Oradea, Str. Regale Carol II. No. 5.

Lakás

Egy szoba, előszoba, konyha lakás szept. 1-re kiadó. Str. Take Ionescu 9.

Kapualatti

butorozott szoba kiadó. Nagyvárad, Stefan cel Mare 17.

Szép

utcai szoba, konyha mellékhelyiségekből álló lakás szept. 1-re kiadó. Nagyvárad, Str. Ioan Ghica 17-a.

Kiadó

utcai 2 szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiséggel, Oradea. Str. Bratianu no. 52.

4 szobás

uri lakás Nagyváradon Ciordas-u. 46. sz. a. novemberre kiadó.

Kiadó

1 kettő és egyszobás utcai lakás mellékhelyiséggel november 1-től. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

Kiadó

egy szoba, konyha, élezkamara és ugyanott egy szoba butorozva, vagy anélkül azonnalra Oradea, Str. Eroul Necunoscut 23. szám.

Alkalmazás

Mindenes

bejárónót keresek, Nagyvárad. Str. A. Treb. Laurian No. 18.

Perfekt

szücs szabász azonnal felvétetik. Blinarie Erka, Nagyvárad, Ferdinánd király-ut 17.

Különféle

Faapritó

üzlet kitűnő helyen azonnal átvehető, Géczy Iván, Nagyvárad, Principele Mihaj 10.

Neotox

biztos hatású sváb és ruszlibogáirtószert. Dobozonként 18 lejt kapható gyógyszerárakban és szaküzletekben. Főraktár Farmacia Regale Mathias, Oradea, Str. Vlahuta 46.

Házasság

Férjhez

adnám 27 éves román katolikus vallású leányomat hozzáálló úriemberhez. — Leveleket „Komoly” jelgére a kiadóba kérem küldeni

LEGUJABB

Bethlen György gróf és dr Willer József látogatása Silviu Dragomir kisebbségi főkörmánybiztosnál

A jövő hét folyamán az egyházak fejei és az iskolák szakértői keresik fel Silviu Dragomirt

Bucuresti. Saját tud. Kedden gróf Bethlen György dr Willer József kíséretében felkereste Silviu Dragomir kisebbségi főkörmánybiztosát. Dr Bethlen György gróf e tisztelgő látogatás alkalmából üdvözölte a kisebbségi főkörmánybiztosát hivatalának átvétele alkalmából, majd bizonyos kisebbségi problémákat vitattak

meg, amelyeknek ismertetésére azonban csak később kerül sor. A jövő hét folyamán egyébként az egyházak fejei és az iskolák szakértői keresik fel Silviu Dragomirt, hogy kisebbségi iskolaügyi problémákat tárgyaljanak meg még az iskolaév megnyitása előtt.

Elkészült Runciman lord megoldási terve a csehszlovákiai kisebbségek ügyében

A megoldást Runciman lord csak akkor hozza nyilvánosságra, ha a prágai kormány és a németek között nem lehetne megegyezést létrehozni. — A lord további engedményekre akarta rábírní Benes köztársasági elnököt

Londonból jelentik: A Daily Express összefoglalja Runciman lord és munkatársai tevékenységének eddigi eredményeit. Runcimanék eddig már összegyűjtötték a kisebbségi kérdés tisztázásához szükséges anyagot, amelynek alapján a lord elérkezettnek látja az időt a megoldási terv részletes kidolgozására. Maga a terv már készen van, de lord Runciman még nem akarja nyilvánosságra hozni, amíg a szudéta-németek állásfoglalását teljesen nem ismeri. A megoldást Runciman döntőbírói ítéletnek tartja, amit azonban csak akkor hoz nyilvánosságra, ha a prágai kormány és a németek között nem lehetne megegyezést létrehozni. Ha a megegyezés létrejön, a terv alkalmazása magától esik. Angol körökben remélik, hogy Runciman javaslatai meghozzák a kellő eredményt.

A Daily Express és a Times szintén foglalkozik a csehországi helyzet újabb fejleményeivel. Ezek a lapok azt írják, hogy Runciman lord teljesen önállóan jár el és nem az angol kormány megbízásából készíti el megoldási tervét, habár állandóan összeköttetésben áll Londonnal és a dolgok alakulásáról rendszeres jelentést tesz Chamberlainnek és Halifaxnak.

Meglepetésként hatott Londonban, hogy Runciman kedden újra felkereste Benest. Ezt

Kormányválság a köztársasági Spanyolországban

Az állandóan rosszabbodó hadihelyzet robbantotta ki a kormányválságot

Párizsból jelentik: A köztársasági Spanyolországban kormányválság van. Negrin miniszterelnök váratlanul benyújtotta a kormány lemondását. A kormányválságról érkező hírek eléggé ellentmondóak. Első jelentés arról szólt, hogy az egész Negrin-kormány távozik helyéről, később azonban oda módosították a jelentést, hogy a miniszterelnökön kívül csak a munkaügyi és az államminiszter távozik helyéről.

Francia lapértésülések szerint az új kormányt Besteiró alakítja meg. Még nem állapították meg pontosan, hogy mi van a kormányválság hátterében, de valószínűnek látszik,

a látogatást arra magyarázzák, hogy a lord további engedményekre akarta rábírní a cseh köztársaság elnökét.

A Daily Telegraph azt jelenti, hogy a cseh legfőbb nemzetvédelmi tanács keddi ülésén a cseh-német viszály során alkalmazott katonai rendszabályok pénzügyi kérdéseivel foglalkozott. Az ülésen megállapították, hogy a gyorsított fegyverkezés költségei már eddig is túllépték a hadügyminisztérium költségvetésének kétszeresét.

A Daily Express a katonai intézkedésekkel kapcsolatban jelenti, hogy a cseh hadvezetőség meggyorsította a határmenti erődök építését. A katonai szempontból fontos útakat alakították és a májusban felállított torlaszok még mindig állanak.

NÉMETORSZÁG LÉGI MEGNEMTAMADÁSI EGYZEMÉNYT AJÁNLOTT FEL A NYUGATI HATALMAKNAK

Párizsból jelentik: Deat volt repülésügyi miniszter a Homme Libre című radikális lapban cikket írt, melyben megállapítja, hogy Németország légi megnemtamadási egyezményt ajánlott fel a nyugati hatalmaknak. A cikk azal zárul, hogy Franciaországnak feltétlenül meg kell ragadnia az alkalmat a baráti tárgyalásokra.

Általában az egész francia sajtó a legkedvezőbb hangon írt arról a fényes fogadtatásról, amelyben Vuillemin tábornokot Berlinbe érkezéskor fogadták. A Petit Journal megállapítja, hogy a németek mindig megadták a kellő tiszteletet a régi ellenfeleiknek. Göring és Milch tábornokok most is szívesen és egyszerű fogadtatásban részesítették Vuillemint, nem szabad azonban elfelejteni, — jegyzi meg a lap, — hogy kevéssel ezelőtt Németország Balbo olasz légi marsallt látta vendégül, tehát a berlin-római tengely továbbra is szilárdan áll.

hogy az állandóan rosszabbodó hadihelyzet robbantotta ki a kormányválságát. Habár hivatalos köztársasági közlés szerint az új kormány megalakulása nem jelent irányváltást, mégis azt várják, hogy Besteiró kormányából kimaradnak a kommunisták és a szindikalisták, ebben az esetben kilátás van arra, hogy Besteiró fegyverszüneti tárgyalásokat kezd Franco tábornokkal.

Árvizveszedelem fenyeget Bukovinában nagy károkat okozott az ár

Bucuresti. Saját tud. Bukovinát óriási árvizveszedelem fenyegeti. Az utóbbi napokban Cămpulung, Storoine és Radauti megyékben oly hatalmas méretű felhőszakadás tombolt, hogy a lakosság körében pánik tört ki. A Suceava folyó egész szakaszán kiöntött, elöntötte a környező területeket, amelyek nagyrészen termőföldek. Az árviz nagy károkat okoz mindenfelé. Hidakat sodor magával és telefonpóznákat dönt a földre. A Sire folyó két méterrel dagadt rendes szintje fölé. A folyó környéki lakosság, gazdaságait otthagya menekült. A Bistrica-Moldova és Prud is erősen megduzzadt. Az első kettő két méterre, a Prud pedig két és félméterre emelkedett a rendes szintje fölé. Az esőzés tovább tart.

A „Capitala” jelentése szerint Cernăuțiában az esőzés és a vihar hatalmas károkat okozott. A szélvihar majdnem az összes telefonpóznákat kidöntötte, sok ház fedelét magával sodorta. A napokig tartó esőzés folytán százszámra öntötte el a víz a házakat. Az utcákon 15 centiméter magasan áll a víz.

Hasonlóképpen árvizveszedélyt jeleltenek Buziáról, Szatmárról, Nagybányáról s az ország más vidékeiről is.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körtorgógépén Oradea, Str. Regina Carol II. No. 5.

Kétféle szőpségű házor Norvégiában, Bergenben, a Hansa-időkből. A Hansa német kereskedővárosok szövetsége u. i. a külföldön élő német kereskedők szövetségéből alakult a XIII—XIV. században, amikor a német kereskedelem az egész Északi és Keleti tengeren a Baltikára jutott. A képeken látható házak a Hansa-időkből nagyforgalmu kereskedelmi paloták voltak.